

Pig- og Slethvarrer; hele Fangsten tages ud af Vaadnet, de brugelige Fisk lægges i Bognen, og de smaa og ubrugelige kastes i Havet igjen, og da disse kun have været nogle faa Minuter oven Vandet, svømme de nok saa rafft afsted, naar de atter komme i deres Element, og have neppe taget nogen Skade af at have været denne korte Tid paa den af Vaadnet fugtiggjorte Strandbred.

Denne Maade at fiske paa drives dels paa Jorffommeren med de foran beskrevne Vaad og med mindre Vaandvaad efter samme Mønster, og dels om Efteraaret, da der fanges Mest, og Fisken er bedst. Af de større Vaad findes 17 og af Vaandvaad 5 her i Sognet. Paa en vellykket Fiske-tour kan der med et stort Vaad fanges Fisk for en 30 Kr., hvilket ikke alene giver en god Fortjæ-neste for de mindre bemidlede Fiskere, men ogsaa sætter Smaafolk istand til at erhverve et billigt og sundt Næringsmiddel, som de ellers maatte undvære. I tidligere Tider, da Kuller- og Lorfse-fiskeriet ikke saaledes som nu hærmedes af de fremmede Fiskeres Nærværelse paa Fiskebanten udenfor Graaby og derfor var af stor Betydning for Kommunen, var det almindelig Skik og Brug, at dennes Befolkning benyttede Kuller og Lorfst dels til at spise fersk og dels til Vinterforsyning i saltet Tilstand. Den største Del af den Havfisk, der nu fanges her, gaar til Hamborg, hvor den kan op-naa høje Priser og derfor bliver for dyr for Smaafolk; af den Grund er der saa stærkt Begjær efter de ved Vaadfiskeriet fangede Rødspætter, at der neppe gives nogen Familie her, der ikke er i høi Grad interesseret i, at denne Industri faar Lov til at drives som forhen.

Uagtet § 5 i Lovforslaget kun omtaler saadanne Vaad, der ere befæstede „til Vaad eller større Fartøi“ som forbudte, og Vaadene her ikke ere befæstede paa denne Maade, frygte vi dog for, at en eventuel Kontrolør vil forbyde disse i Genhold til den nævnte Paragraf. Vi skulle dog ikke undlade at fremhæve, at der paa Grund af fornavnte Blybøilers ringe samlede Vægt, der vel ikke overstiger 3—4 Pund paa hele Vaadnet, slet ikke kan være Tale om, at der her finder nogen egentlig Strafning af Bunden Sted, men i det Højeste kun en saag Berøring. Og naar vi dernæst gjøre opmærksom paa, at den Bund, hvorpaa der her fiskes, bestaar af det rene skjære Sand, der ikke bærer en Plante og neppe tjener til Leie for mere end nogle ganske faa Skaldyr, hvis saadanne overhovedet findes, tør vi vel nok paasta, at det ikke er sandsynligt, at Vaadfiskeriet skulde gjøre Stade paa Fiskenes Fødeemner eller Angel, der vel navnlig findes, hvor der er nogen Vegetation paa Havbunden. Tilbage bliver derfor kun Spørgsmaalet om, hvorvidt de fangede Rødspætters Pig- og Slethvarrers Størrelse have det i Lovforslaget forlangte Minimum af 8 Tommer. Naar vi, overensstemmende med Sandheden, maa erkjende, at de nævnte Fisk, der benyttes, ikke alle have en Længde af 8", men mange ere kun 6" og nogle 4" lange, maa vi for Rødspætternes Vedkommende frem-hæve, at de med de sidstnævnte Størrelser afgive et fortræffeligt Fødemiddel for Mennesker, og har man ikke Lov til at tage dem saa smaa, bliver Resultatet dette, at Landets egne Børn maa kaste et godt, sundt og billigt Næringsæmne i Vandet, for at fremmede Fiskere kunne tage det paa et mere udviklet Stadium; hvad der af Rødspætter fanges i Havet af vore egne Fiskere, er i Sammenligning med, hvad der tages af de fremmede Fiskere, meget Lidt, og vi tillade os desuden at udtale den Formening, at Vesterhavets Fiskeririgdom er saa stor, at den neppe vilde kjendelig forges ved, at det herved Vaadfiskeri blev forbudt. Hvad der er sagt om Rødspætterne, gjælder endnu i høi en Grad om Pighvarrerne (Slethvarrerne fanges der grumme faa af). En Pighvarre paa f. Ex. 5—6" Længde er saa nærende, at et Menneske neppe behøver mere end 2 à 3 af dem til et Maaltid; og hvorfor forbyde at tage en saa god og fin Fisk, især, da den, ialtfald her paa Kysten, rent undta-gelsesvis fanges i fuldt udviklet Tilstand! Navnlig i Badetiden bliver Pighvarrefiskeriet ganske ind-bringende, naar det begunstiges af Veirliget; forbydes Vaadfiskeriet, vil en Pighvarre neppe være til at opdrive her. Hvad det her beskrevne Rysfiskeri til Slutning angaar, da kunne vi ikke tilbageholde den Bemærkning, at det, saavidt bekendt, ikke drives ret mange andre Steder paa Vestkysten af Sjælland end her paa Den, og da det, der fiskes her, maa være aldeles uden Betydning for Fiskebestanden i hele det store Vesterhav, synes det urimeligt at haandlægge ved Lov en Industri, der har meget stor Betydning for en lille Ø som vor, hvis vigtigste Indtægtskilder, som anført, paa Grund af Lidsforholdene ere i Tilbagegang. I Genhold til det her Udviklede anmode vi erbødigst det erede Udvalg om at virke hen til, at den eventuelle Lov om Fiskeriet i Danmark ikke kommer til at indeholde Bestemmelser, der forbyde eller lægge hæmmende Vaand paa det foran beskrevne Vaadfiskeri her fra Kysten.

2. Gaardfiskeriet er alene baseret paa Rødspætter, der i Fandøialekten benevnes „Løds-skuld“ („Skuld“, tydsk: „Scholle“, er her Navnet for Slynder). Her i Sognet sættes de saakaldte „Skuldgaard“ paa Vigens flade Rysstrækninger; Fisken kommer ind i „Gaarden“ med den indgaaende Strøm og bliver tilbage i denne og kan tages ud, naar Vigen ved Lavvande lægges tør. Vaade Joraa og Efteraar, men navnlig i den sidstnævnte Del af Aaret, fanges der endel Rødspætter i de